

Ilmanlaatu on Pohjois-Karjalan alueella hyvä

ANU SAARELAINEN

Pohjois-Karjalan alueen ilmanpäästöt syntyvät pääosin energiantuotannosta, teollisuudesta ja liikenteestä, mutta päästöt ovat paikallisia ja koko Suomen mitakaavassa vähäisiä. Myös maataloudella voi olla vaikutuksia ilmanlaatuun.

Maakunnan ilmanlaatua on selvitetty bioindikaattoritutkimuksella vuonna 2010 ja aiemmin 1980- ja 1990-luvuilla. Ilman epäpuhtauksien ilmentäjinä tutkimuksessa käytettiin mäntyjen epifyyttijäkälää, sammalten alkuaineipitoisuuksia ja neulasten rikkipitoisuutta. Päästömäärät ovat laske-

neet selvästi, mutta 2000-luvulla etenkin rikkidioksidien ja hiukkasten päästökäytös on ollut aaltomaista. Päästömääriin ovat vaikuttaneet lähinnä tuotannon intensiteetti sekä energiankulutus. Liikenteen aiheuttamat päästöt ovat vähentyneet selvästi. Indikaattorina käytet-

ty sormipaisukarve-jäkälä on terveintä Nurmeksen ja Valtimon pohjoisosissa, Kesälahdella, paikoin Kiteellä, Tuupovaarassa ja Kiihtelysvaarassa sekä Ilomantsissa. Vaurioituneinta se on Joensuussa, Hammaslahdessa, Juuan keskiosissa ja Nurmeksen keskustaajamasta Valtimon kunnan etelä-

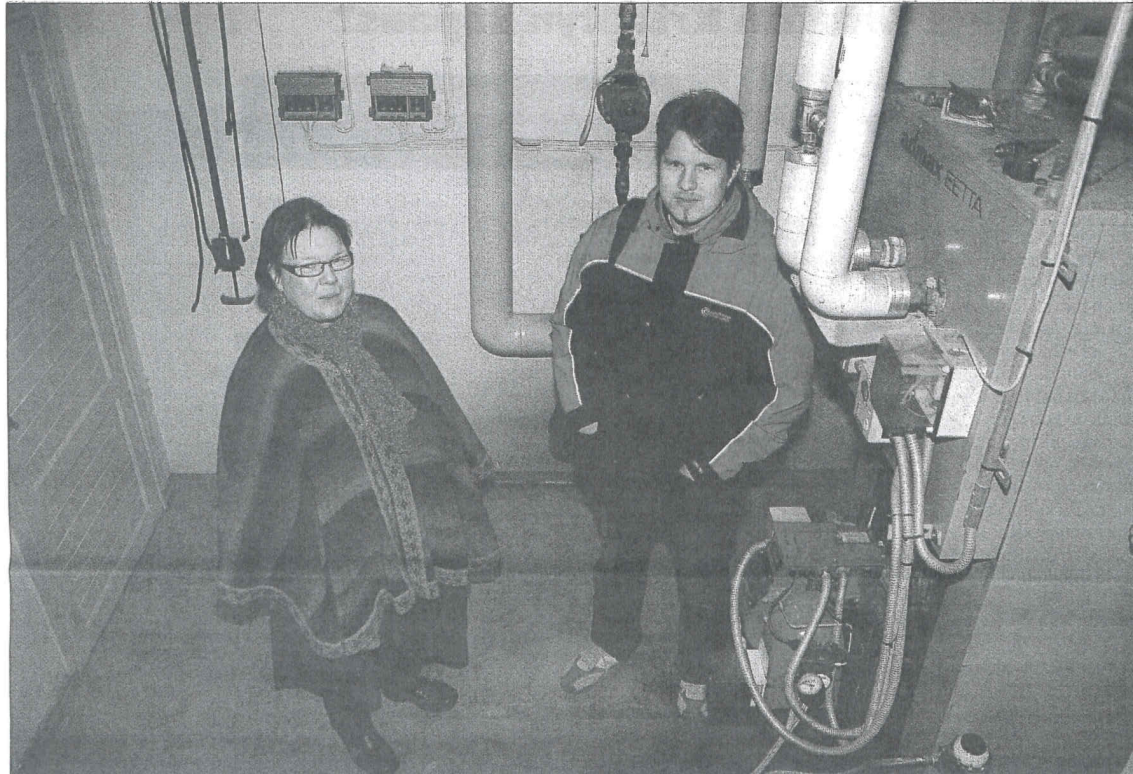
osaan saakka.

Maakunnan suurimmat rikkidioksidin ja typen oksidien päästölähteet sijaitsevat Joensuussa ja Lieksassa ja suurimmat hiukkasten päästölähteet Kiteellä, Tohmajärvellä, Joensuussa ja Nurmeksessa. Vähiten päästöjä syntyy Kesälahdella, Rääkkylässä ja Valtimolla.

SIVU

3

YLÄ-KARJALA

LÄMMITYS Palvelukotiyrittäjä Marja-Liisa Levy harkitsee öljyn vaihtamista uusiutuvaan energiaan. Neuvoja antaa bioenergieneuvoja Juha Tuononen.

KUVA: ANU SAARELAINEN

Öljyn tilalle uusiutuvaa

Bioenergian käyttö lisääntyisi, jos tarjolla olisi lämpöyrittäjien palveluita.

ANU SAARELAINEN

Lämpöyrittäjien ja lämpötalokareiden puute hidastaa metsäperäisen bioenergian käytön yleistymistä. Moni maaseudun yritys voisi siirtyä hakelämmitykseen, jos lämmitysratkaisun saisi pakettina, johon sisältyvät laitteet, hakeen hankinta ja järjestelmän ylläpito ja huolto.

Ylä-Karjalassa kaivataan lämpöyrittäjiä, jotka voisivat hoitaa koko paketin. Myös lämpötalokareiden tarvetta on, bioenergieneuvoja Juha Tuononen sanoo.

Samaa mieltä on palvelukotiyrittäjä Marja-Liisa Levy, joka haluaa kestävästi kehityksen mukaisen lämmitysratkaisun vanhan öljylämmitysjärjestelmän tilalle. Hän on pohtinut help-

poa maalämpövaihtoehtoa, mutta mikäli hake- tai pellettilämmitys sujuisi helposti lämpöyrittäjän tai lämpötalokarin palvelujen avulla, hän voisi harkita myös sitä.

–Itselläni ei ole lämmitystalon taitoja, mutta mielelläni käyttäisin paikallista energiaa, hän sanoo.

Lämmitysenergian tarve 600 neliön tiloissa on suuri. Kylmimpään aikaan öljyä saattaa mennä jopa 2 000 litraa kuukaudessa.

Yrityksiin yhteyttä

Metsäkeskuksen Biomashankkeessa työskentelevä Juha Tuononen vieraili Palvelukoti Kukkanitussa kertomassa Marja-Liisa Levylle erilaisista bioenergiavaihtoehdoista.

Samanlaisia käyntejä hän tulee tekemään muihinkin Ylä-Karjalan yrityksiin.

–Otamme yhteyttä maataloihin ja kohdennetusti selailtiin yrityksiin, joiden arvellemme olevan kiinnostuneita lämmitysjärjestelmän uusimisesta, hän kertoo.

”Ylä-Karjalassa kaivataan lämpöyrittäjiä, jotka voisivat hoitaa koko paketin.”

Juha Tuononen

Motiivina lämmitysjärjestelmän vaihtamiseen öljy- tai sähkölämmityksestä uusiutuviin energiamuotoihin on yleensä kustannusten säättäminen.

Kannustavana tekijänä on myös ympäristötietoi-

suus. Maailman hiilidioksidipäästöistä 80 prosenttia aiheutuu energiankäytöstä ja suurin osa siitä nimenomaan öljystä.

Sekä öljyn että sähkön hinta on noussut. Bioenergia on huomattavasti öljyä ja sähköä halvempaa. Tosin lämmitysjärjestelmään investoiminen maksaa. Edullisinta muutos on tehdä, kun vanha järjestelmä on tuloselinkaarensa päähän.

Koulutusta yrittäjyyteen

Biomashanke tarjoaa bioenergieneuvontaa maataloille ja yrityksille. Se toi-

mii myös linkkinä uusia lämmitysratkaisuja tarvitsevien ja tarjoavien välillä. Biomashankkeen nettisivuston kautta bioenergiatoimijat ja asiakkaat voivat löytää toisensa.

Juha Tuonosen mukaan hanke pyrki myös edistämään lämpöyrittäjyyden syntymistä. Lämpöyrittäjyys sopii hänen mukaansa esimerkiksi metsäpalvelu- tai maaseutuyrittäjälle lisätulonlähteeksi.

–Ensi vuonna aiomme järjestää Ylä-Karjalassa koulutusta lämpöyrittäjyyteen, Tuononen kertoo.

LÄMMITYS: Hintavertailu

- ▶ Sähkölämmitys 13 snt/kWh.
- ▶ Öljy 10 snt/kWh.
- ▶ Pelletti 5 snt/kWh.

- ▶ Maalämpö 4 snt/kWh.
- ▶ Hake alimmillaan 1,8 snt/kWh.

Lähde: Juha Tuononen

TERVEYSKESKUS

Päivystys ehkä vain vuoroviikoin

Yliääkärit esittävät muutoksia viikonloppu- ja arkipyhäpäivystykseen. Nykyisin Nurmeksen ja Valtimon terveydenhuollon kuntayhtymä järjestää päivystyksen yhteistyössä Lieksan kanssa niin, että päivystys on toisena viikonloppu päivänä Nurmeksessa ja toisena Lieksassa.

Mikäli kuntayhtymän hallitus ja Lieksan kaupunki hyväksyvät ylläkäriehdotukset, päivystys on joka toinen viikonloppu Nurmeksessa ja joka toinen Lieksassa.

VALTIMO

Palvelutalovaihtoehtoja pohditaan

Kunnanhallitus pohtii tiistaina palvelutalon rakentamisen vaihtoehtoja. Jos päädytään taluuston aiempaan päätökseen palvelutalon rakentamisesta, valtuusto joutuu myöntämään rakentamiseen uutta määrärahaa 1,47 miljoonaa euroa.

Muita vaihtoehtoja ovat palvelutalon rakentaminen terveysaseman yhteyteen ja palvelutalohankkeen ulkoistaminen eli antaminen Atendo MedOnen hoidettavaksi.

71 000

Nurmeksen ja Valtimon terveydenhuollon kuntayhtymän sairaankuljetuksen ja sairaalasiirtojen nettomenot vuonna 2010 olivat noin 393 000 euroa. Koska sairaankuljetus toimii osittain ensiavun yhteydessä, sairaankuljetuksen siirtyminen vuoden 2013 alussa sairaanhoitopiiriin tehtäväksi tulee todennäköisesti aiheuttamaan kahden uuden toimen perustamisen ensiavuun. Vuosikustannusten arvioidaan olevan noin 71 000 euroa.